

Sollemnitas Sancti Francisci 2015

Alligsimu, onnipotentu, bon Signore

Litteræ Ministri et
Definitorii Generalis
OFM

FRANCISZEK ZAPRASZA NAS DO NAWRÓCENIA EKOLOGICZNEGO

Drodzy Bracia, niech Pan Was obdarzy pokojem!

Tym pozdrowieniem, którego nauczył nas św. Franciszek, zwracamy się do Was w tym liście u początku naszego posługiwania.

Jako Definitorium generalne pragniemy Wam przede wszystkim powiedzieć, że z całych sił chcemy odpowiedzieć na wezwanie, jakie skierował do nas Pan i Kapituła generalna, powierzając nam urząd. Będziemy się starać służyć całej wspólnotie Zakonu, wypełniając nasze zadanie poprzez animowanie i prowadzenie braci do coraz większej wierności w zachowywaniu tego, co przyrzekliśmy Panu. Zwracamy się z prośbą o Waszą modlitwę i Waszą pomoc, abyśmy mogli razem realizować nasze wspólne powołanie.

Z okazji zbliżającej się uroczystości św. Franciszka, wydaje nam się ważnym, by wspólnie zająć się refleksją nad encykliką *Laudato si'*, którą papież Franciszek skierował do nas w tegoroczną uroczystość Zesłania Ducha Świętego „w trosce o nasz wspólny dom”. Czujemy się wezwani dwojako: jako wszyscy ludzie dobrej woli, ponieważ Następca św. Piotra zwrócił się do nas wszystkich, oraz jako franciszkanie, gdyż odwoływanie się do św. Franciszka znajdujemy w całym tekście encykliki, począwszy od jej tytułu. Sam Ojciec Święty tłumaczy to odniesienie mówiąc: „Myślę, że Franciszek jest w najwyższym stopniu wzorem troski o to, co słabe, oraz patronem ekologii integralnej, przeżywanej z radością i autentycznością.” (nr 10). Ta idea ekologii integralnej przenika całą encyklikę i pragnie przypomnieć nam, że problem ekologiczny nie jest kwestią dotyczącą jedynie jednego wymiaru, ograniczoną do relacji z otoczeniem postrzeganym w sensie ścisłym, niczym pewnego rodzaju „ogrodnictwa”, lecz dotyczy całościowo o wiele szerszej problematyki, która jest mocno powiązana ze sprawą ochrony środowiska jak: sprawiedliwość w relacjach społecznych, troska o pokój, szacunek dla życia.

Sprawiedliwe relacje międzyludzkie mają swe odzwierciedlenie w stosunku do środowiska, podczas gdy wyzysk i niesprawiedliwość w relacjach międzyludzkich powodują nadmierne eksploatowanie i zanieczyszczenie zasobów natury. Kiedy mówi się o „ekologii integralnej” pragnie zachęcić się do takiego szerszego spojrzenia, które dostrzega głęboką relację, jaka łączy zanieczyszczenie, problem wody, zmiany klimatyczne i utratę bioróżnorodności, z degradacją społeczną, pogorszeniem jakości życia ludzkiego i globalnych nierówności. Ojciec Święty zmienia całościową perspektywę tej ekologii, ukazując różnorakie obszary, w których się rozwija oraz wskazując na ścisłe powiązania między sobą: ekologii środowiskowej, ekonomicznej i społecznej, a także ekologii kultury odnoszącej się do życia codziennego. W szczególny sposób papież zachęca wierzących do „nawrócenia ekologicznego” podejmując na nowo przesłanie naszej wiary i wskazując, że często chodzi o brakujący wymiar naszej duchowości. „Brakuje zatem nawrócenia ekologicznego, które wiąże się z rozwijaniem wszystkich konsekwencji spotkania z Jezusem w relacjach z otaczającym światem. Życie powołaniem, by być obrońcami dzieła Bożego, jest istotną częścią życia uczciwego, nie zaś czymś opcjonalnym, ani też drugorzędnym elementem doświadczenia chrześcijańskiego. Aby zaproponować zdrowe relacje ze stworzeniem, jako wymiar integralnego osobistego nawrócenia, przypomnijmy wzór świętego Franciszka z Asyżu” (nr 217-218).

Podjęliśmy na nowo niektóre punkty encykliki, by jeszcze raz pobudzić każdego z nas, jeśli istnieje taka potrzeba, aby ją na nowo przeczytać, zamyślić się nad nią oraz uczynić przedmiotem naszej braterskiej rozmowy. Chodzi o tematykę, która naprawdę nas dotyczy, jako braci mniejszych, podążających za Chrystusem na wzór św. Franciszka z Asyżu.

Franciszek zachęca nas, byśmy patrzyli na stworze-

nia oczyma ducha, to znaczy pobudzeni przez Ducha Świętego, oczyma wierzących, tak by widzieć lepiej całą rzeczywistość. Najlepszy przykład daje nam on sam w *Pieśni słonecznej*: przy pierwszym wymienionym stworzeniu, którym jest słońce, mówi, że: <ono jest piękne i promieniste, a przez swój blask jest Twoim wyobrażeniem, o Najwyższy>. Wzrok każdego człowieka może dostrzec, że ono jest piękne i promieniste: spojrzenie wierzącego Franciszka dodaje, że odnosi nas ono do Boga używając wyszukanego słowa <wyobrażenie>. Trzeba podkreślić, że wzrok chrześcijanina nie widzi innego słońca niż inni ludzie: na tę samą rzeczywistość, jaką widzą inni my możemy dogłębnie zwrócić wzrok, który przenika poza powierzchowność i wydobywa głębsze znaczenie (niejako <wyobrażenie>). Wiara nie pozwala nam widzieć jak tylko w sposób rzeczywisty, ale sprawia, że ten sam świat widzimy inaczej. To inne postrzeganie może przynieść dobroczynny rezultat także w perspektywie troski o środowisko. Wychodząc od wiary będziemy mogli przypominać sobie samym i światu, że natura, woda, powietrze, ziemia, lasy są także stworzeniami bożymi. Ta podstawowa dla każdego wierzącego obserwacja, sprawi, że odejdziemy od dwubiegunowej relacji człowiek - natura, a wprowadzimy do tej relacji trzeci element, bez którego istniałoby zagrożenie powstania konfliktu: trzecim koniecznym elementem jest Bóg. Jeśli w naszym postrzeganiu istnieją tylko człowiek i natura powstaje konflikt mający na celu ustalić, kto z nich dominuje; jeśli zaś pamiętamy, że zarówno my sami jak i natura zostaliśmy stworzeni przez Boga, uznając, że On jest początkiem wszystkiego i ponad wszystkim, odnajdziemy zrównoważoną pokojową relację.

Inne wnioski mogą zrodzić się ze spojrzenia na doświadczenie duchowe św. Franciszka z Asyżu: jego zachęta do ubóstwa staje się wzorem dla ograniczo-

nego używania zasobów, które dziś jest nieodzowne, a które winno charakteryzować nasz styl życia. Jego braterska relacja nie tylko w stosunku osób, lecz także do zwierząt i rzeczy może nauczyć nas innego sposobu, by wejść w relację do życia, do tych, których spotykamy oraz do rzeczy, których używamy. Byłoby pięknie stać się „braćmi uniwersalnymi”, jak nas uczy św. Franciszek i czego od nas wymaga nasze powołanie braci mniejszych.

W ostatnich dziesięcioleciach w naszej mentalności pojawiła się ta świadomość ekologiczna. Kapituła generalna w 2003 roku zmodyfikowała tekst pierwszego artykułu naszych Konstytucji Generalnych, w którym opisuje się nasze podstawowe powołanie, na końcu paragrafu 2, który mówi o „głoszeniu, przez czyny, pojednania, pokoju i sprawiedliwości” dodając wzmiankę „okazując najwyższy szacunek do stworzenia”. Uznano, że troska o wspólny dom tworzy istotną część naszego charyzmatu; może będzie pożytecznym, by przypomnieć sobie o tym także dzisiaj, dwanaście lat później, by zapytać się, co uczyniliśmy konkretnie w tym względzie. Dobrze wiemy wszyscy, że zmiana tekstu Konstytucji, jak wiele deklaracji, może pozostać tylko na papierze: chodzi jednak także o zmianę w naszym postępowaniu.

Moglibyśmy snuć jeszcze wiele innych refleksji i mamy nadzieję, że staną one podjęte zarówno w wymiarze osobistym jak i wspólnotowym podczas naszych braterskich spotkań. Pragniemy jednak zachęcić nas wszystkich, byśmy te refleksje postarali się przełożyć na decyzje, które też będą oznaczały nasze konkretne wybory. Prawdą jest, że do prawdziwej praktyki potrzebna jest prawdziwa teoria, lecz i tak samo prawdą jest, że bez praktyki, teoria staje się bezowocna. Św. Franciszek przypomina nam, że nie wystarczy „mieć Ducha Pańskiego”, lecz konieczne jest także „Jego

święte działanie". Uświadomienie sobie, że woda jest cennym dobrem winno także przejawiać się w dyscyplinie osobistej i wspólnotowej, która będzie zabiegać o wyeliminowanie niepotrzebnego marnowania wody, co w niektórych krajach może z łatwością mieć miejsce. Refleksja nad nadmiernym używaniem energii elektrycznej, źródła zanieczyszczeń, winna także wpłynąć na korzystanie osobiste i wspólnotowe z elektryczności, ogrzewania, klimatyzacji czy urządzeń chłodniczych. Informacje o problemie narastających śmieci, przede wszystkim plastiku i innych nie ulegających biodegradacji oraz o ich utylizacji, winny porządkować nasze zachowanie w stosowaniu środków czyszczących i gromadzeniu odpadów, które mogłyby zostać w odpowiedni sposób zutylicowane. Również jako konsumenci (biorąc pod uwagę, że również my nieuchronnie nimi jesteśmy) musimy nauczyć się jak dokonywać naszych zakupów, dostrzegając, poza tym, co się nam opłaca ekonomicznie i co jest dla nas wygodne, także inne elementy natury etycznej. Chodzi

o bardzo praktyczne rozważania, które można prowadzić dalej. Jako Definitorium generalne pragniemy, by ta świadomość przełożona została na odnowiony styl życia w naszej kurii generalnej i we wszystkich wspólnotach Zakonu.

Niech nasz brat św. Franciszek wspiera nas i towarzyszy nam w tej drodze nawrócenia, na którą wzywa nas z mocą i przynagleniem papież Franciszek. Uczyńmy wszystko, co jest możliwe wobec poważnego zagrożenia, w którym znajduje się Stworzenie oraz wobec potrzeb wielu naszych braci i siostr, którzy domagają się od nas solidarności i przyjęcia. Wówczas będziemy budowniczymi przyszłego pokoju, zrównoważonego i braterskiego, dla naszego wspólnego domu i dla nas wszystkich.

Niech Boże błogosławieństwo zstąpi na nasze wspólnoty i na każdego z nas, jako znak Jego obecności komunii i miłości.

Rzym, 17 września 2015 roku

Święto Stygmatów św. Franciszka z Asyżu

Wasi bracia Definitorium generalnego:

Fr. Michael Anthony Perry, ofm
Fr. Michael Anthony Perry, ofm (Min. gen.)

Fr. Julio César Bunader, ofm (Vic. gen.)

Fr. Caoimhín Ó Laoide, ofm (Def. gen.)

Fr. Ignacio Ceja Jiménez, ofm (Def. gen.)

Fr. Nicodème Kibuzehose, ofm (Def. gen.)

Fr. Lino Gregorio Redoblado, ofm (Def. gen.)

Fr. Ivan Sesar, ofm (Def. gen.)

Fr. Lóránt Orosz, ofm (Def. gen.)

Fr. Valmir Ramos, ofm (Def. gen.)

Fr. Antonio Scabio, ofm (Def. gen.)

Aidan McGrath, ofm
Fr. Aidan McGrath, ofm (Seg. gen.)